

PARLAMENTUL ROMÂNIEI SENAT

COMISIA JURIDICĂ, DE NUMIRI,
DISCIPLINĂ, IMUNITĂȚI ȘI VALIDĂRI
Nr.XIX/1150./2006

RAPORT

La Propunerea legislativă privind grațierea unor pedepse și înlăturarea unor măsuri și sancțiuni

Cu adresa nr. L867/2006, Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări a fost sesizată spre dezbatere și întocmirea raportului la Propunerea legislativă privind grațierea unor pedepse și înlăturarea unor măsuri și sancțiuni, inițiator dep. Nati Meir.

Această inițiativă legislativă a fost luată în dezbatere pe parcursul a două ședințe ale Comisiei, în data de 29 ianuarie 2007 având loc ultimele discuții și votul final. Comisia a adoptat un **raport de respingere**, voturile exprimate fiind următoarele : 3 voturi „pentru”, 2 voturi „împotrivă” și 2 „abțineri”.

Deputatul Nati Meir a reiterat, pe parcursul ședințelor, explicația din Expunerea de motive : necesitatea reglementării e determinată de rezolvarea unor aspecte privind regimul de detenție și respectarea drepturilor deținuților în unitățile de detenție, în conformitate cu normele europene actuale în domeniu.

Propunerea legislativă reproduce aproape integral conținutul **Legii nr. 543/2002 privind grațierea unor pedepse și înlăturarea unor măsuri și sancțiuni**, neintroducând elemente de noutate. Regimurile de executare a pedepselor, diferențiate în raport cu situația juridică, natura infracțiunii și durata pedepsei au fost soluționate prin publicarea, la 4 iulie 2006, a Legii nr. 278/2006 pentru modificarea și completarea Codului penal, precum și pentru modificarea și completarea altor legi, când a fost introdus art. 53¹, cu următorul cuprins :

“Art. 53³. - Executarea pedepselor principale privative de libertate se bazează pe sistemul progresiv. Condamnații au posibilitatea să treacă dintr-un regim de executare în altul în condițiile prevăzute de legea privind executarea pedepselor.

Pedepsele privative de libertate se execută în unul din următoarele regimuri:

a) regimul de maximă siguranță;

- b) regimul închis;
- c) regimul semideschis;
- d) regimul deschis.

Regimul executării pedepselor privative de libertate se bazează pe posibilitatea condamnaților de a presta, cu acordul lor, o muncă utilă, dacă sunt apti pentru muncă, pe educarea condamnaților, pe respectarea de către aceștia a ordinii interioare a locurilor de deținere, precum și pe stimularea și recompensarea celor stăruitori în muncă, disciplinați, și care dau dovezi temeinice de îndreptare.

După împlinirea vârstei de 60 de ani pentru bărbați și 55 de ani pentru femei, condamnații pot presta o muncă numai la cererea acestora, dacă sunt apti pentru muncă.

Toate mijloacele folosite în cadrul regimului executării pedepselor privative de libertate trebuie să contribuie la reintegrarea în societate a celor condamnați și la prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni de către aceștia. »

Aspectele legate de reabilitarea, instruirea și reintegrarea condamnaților sunt reglementate de **Legea nr. 275/2006 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal**. Astfel, conform art. 27, persoana condamnată este inclusă în programe care urmăresc desfășurarea de activități culturale, educative, terapeutice, de consiliere psihologică și asistență socială, de instruire școlară și formare profesională :

« **Art. 27. - (1) Individualizarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate se stabilește de comisia pentru individualizarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate, în funcție de conduita, personalitatea, vârsta, starea de sănătate și posibilitățile de reintegrare socială ale persoanei condamnate.**

(2) Persoana condamnată este inclusă, ținând seama de criteriile prevăzute în alin. (1), în programe care urmăresc în principal:

- a) desfășurarea de activități educative, culturale, terapeutice, de consiliere psihologică și asistență socială;
- b) instruirea școlară;
- c) formarea profesională.

(3) Programele prevăzute în alin. (2) sunt realizate de serviciile de educație, consiliere psihologică și asistență socială din cadrul penitenciarelor, cu participarea consilierilor de protecție a victimelor și reintegrare socială a infractorilor, a voluntarilor, a asociațiilor și fundațiilor, precum și a altor reprezentanți ai societății civile.

(4) Pentru fiecare persoană condamnată se întocmește un plan de evaluare și intervenție educativă de către serviciul de educație, consiliere psihologică și asistență socială din cadrul penitenciarului. «

Din rațiuni de politică penală, statul poate să considere că nu trebuie iertați de pedeapsă anumiți infractori, indiferent de cuantumul sau durata pedepsei pronunțate, dacă sunt vinovați de săvârșirea unor categorii de infracțiuni. Totodată, legiuitorul trebuie să observe conștiința juridică a poporului atunci când este vorba de acte normative de clemență, legiferarea neputând fi eficientă fără cunoașterea realității și a evaluării ei.

Actele normative de clemență trebuie să fie precedate de studii economice, de psihologie judiciară și sociologice, privind perspectivele reale de reintegrare a beneficiarilor actelor de clemență, mai ales a celor eliberați din locurile de executare a pedepsei. Poate mai mult ca în orice alte situații, se impune consultarea opiniei publice, alta de cât a celor din penitenciare, cu privire la oportunitatea acordării grațierii în întregime a unor pedepse cu închisoarea sau exceptarea de la grațiere a condamnaților pentru infracțiuni săvârșite în stare de recidivă sau care sunt recidiviști prin condamnări anterioare sau care au săvârșit infracțiuni expres prevăzute de lege. Soluțiile legislative în acest domeniu trebuie să corespundă unei duble cerințe :

- să corespundă criteriilor de utilitate socială, deci să fie eficiente ;
- să aibă în vedere comandamentele dreptății și echității, prin urmare, să fie juste.

Dintre variantele posibile, trebuie alese cele care corespund cel mai bine idealurilor de justiție, securitate juridică, echitate și progres social, respectând cu prioritate principiul egalității tuturor în fața legii. Abaterea momentană de la aceste imperative poate fi justificată doar de interesele superioare ale societății. De aceea, trebuie stabilite obiectul de clemență, excepțiile de la beneficiul acestuia și data, temeiul lui științific urmând să cuprindă descrierea situației de fapt, analiza judecăților de valoare, previziunea efectelor posibile, costul social al măsurilor legislative, oportunitatea, consecințele pentru ordinea de drept, natura măsurilor de resocializare după aplicarea actului de clemență și controlul respectării acestora.

Actele de clemență, pentru a-și putea atinge obiectivele, trebuie să evite apariția unei situații tensionate în cazul particular căruia i se aplică. De aceea, trebuie alese cu grijă excepțiile lui, astfel încât să poată servi adaptării sau modelării actului normativ prin raportare la cazurile concrete.

Se apreciază că sunt reglementate corespunzător idealurile de justiție, securitate juridică, politică penală și echitate, prin actul normativ în vigoare, și anume **Legea nr. 546/2002 privind gratierea și procedura acordării gratierii**, motiv pentru care Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative, iar Consiliul Legislativ, prin observațiile și propunerile sale, dă un Aviz negativ.

Ministerul Justiției, prin reprezentantul său, a participat la dezbateri și a susținut Punctul de vedere negativ al Guvernului, iar Consiliul Superior al Magistraturii a dat, de asemenea, aviz negativ.

Comisia pentru drepturile omului a dat aviz favorabil, sub rezerva însușirii primelor 3 observații din punctual de vedere al Administrației Naționale a Penitenciarelor.

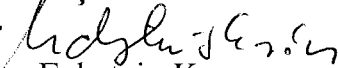
În cadrul dezbaterilor, înainte de votul final, s-au luat în discuție amendamentele depuse la Comisie, care se regăsesc în anexa la raport.

Supunem Plenului Senatului, spre dezbateri și adoptare, **Raportul de respingere a propunerii legislative.**

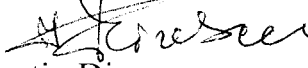
În raport cu obiectul de reglementare, inițiativa legislativă se încadrează în categoria legilor **organice** și propunem respingerea ei, potrivit art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

În conformitate cu art. 73 alin. (3) lit. i) din Constituția României și art. 88 alin. (7) pct. 2 din Regulamentul Senatului, Senatul ia în dezbateri acest proiect de lege în calitate de **primă Cameră**.

PREȘEDINTE

Senator
Peter Eckstein Kovacs

SECRETAR

Senator
Valentin Dinescu

Amendamente
La Propunerea legislativă privind grațierea unor pedepse și înlăturarea unor măsuri și sancțiuni, inițiator Nati Meir

Nr. crt.	Text initial	Text adoptat de Comisie	Observații
1.	Titlul : Lege privind grațierea unor pedepse și înlăturarea unor măsuri și sancțiuni.	Titlul : Lege pentru grațierea unor pedepse si neexecutarea unor masuri educative.	Text însușit de dl. Sen. Șerban Nicolae și adoptat de Comisie în unanimitate
2.	Art. 1. - Se grațiază în întregime pedepsele principale cu închisoare până la 5 ani inclusiv, precum și pedepsele cu amendă aplicate de instanțele de judecată.	Art. 1. Va avea urmatorul cuprins: Se grațiază în întregime pedepsele cu închisoare până la 5 ani inclusiv, indiferent de modalitatea de executare a pedepsei închisorii dispusă de instanță , precum și pedepsele cu amendă aplicate de instanțele de judecată.	Amendament însușit de dl. Sen. Doru Tărăcilă și adoptat cu majoritate de voturi (5 voturi « pentru » și 1 « abținere »).
3.	Art. 2. – Prevederile art. 1 se aplică indiferent de modalitatea de executare a pedepsei închisorii dispusă de instanță.	- Se elimină.	Amendamentul de eliminare a fost însușit de Comisie și adoptat în unanimitate (art. 2 a fost conexas articolului 1).
4.	Art. 3. - Se înlătură măsura educativă a internării într-un centru de reeducare	Art. 3. Măsura educativă a internării într-un centru de	Amendament însușit de Comisie și adoptat în unanimitate

	aplicata de instanțele de judecată față de minorii care au săvârșit fapte prevăzute de legea penală.	reeducare aplicata de instanțele de judecată minorilor care au săvârșit infracțiuni, neexecutate sau în curs de executare, nu se mai executa.	
5.	Art. 4. - (1) Prevederile art. 1 și 2 nu se aplică celor condamnați pentru infracțiuni săvârșite în stare de recidivă și celor care sunt recidiviști prin condamnări anterioare.	Art. 4. - (1) Prevederile art. 1 nu se aplică celor condamnați pentru infracțiuni săvârșite în stare de recidivă.	Amendament însoțit de dl. Sen. Doru Tărăcilă și adoptat cu majoritate de voturi (4 voturi « pentru »)
6.	Art.4. – alin. (2) Nu beneficiază de prevederile art. 1-3 cei cărora li s-au aplicat pedepse sau măsuri educative pentru următoarele infracțiuni:	Art.4. – alin.(2) Nu beneficiază de prevederile art. 1 și 3 cei cărora li s-au aplicat pedepse sau măsuri pentru;	Amendament însoțit de Comisie și adoptat în unanimitate
7.	Art.4.- (2) lit.A Subpunctul 19. Înșelăciunea, prevăzută în art. 215 alin. 2-5.	Art.4.-(2) lit. A Subpunctul 19. Înșelăciunea, prevăzută la art. 215 alin. (2), (3) și (5).	Amendament propus de dl. Sen. Șerban Nicolae și adoptat de Comisie, în unanimitate
8	Art.4.- Alin.(2) lit.B. Subpunctul 9- infracțiunile prevăzute de art. 2-14 din Legea nr. 143/2000 privind combaterea traficului si consumului ilicit de droguri;	Art.4.- Alin.(2) lit.B. Subpunctul 9- Va avea urmatorul cuprins : infracțiunile prevăzute în art. 2-14 din Legea nr. 143/2000 privind combaterea traficului si consumului ilicit de droguri, republicată cu modificările si completările ulterioare;	Amendament propus de domnii sen. Șerban Nicolae și Gavrilă Vasilescu și adoptat în unanimitate.
9	Art. 6. - Grațierea nu se aplică celor care nu au început executarea pedepsei închisorii, a măsurii internării într-un centru	Art. 6. Va avea urmatorul cuprins : - Grațierea nu se aplică celor care nu au început executarea	Amendament însoțit de Comisie și adoptat cu majoritate de voturi

	de reeducare sau a sanctiunii contravenționale , deoarece s-au sustras de la executarea acestora, precum și celor care au început executarea, dar ulterior s-au sustras.	pedepsei închisorii sau a măsurii internării întrun centru de reeducare, deoarece s-au sustras de la executarea acestora, precum și celor care au început executarea, dar ulterior s-au sustras.	
10	Art. 8. - Dispozițiile prezentei legi privesc pedepsele, măsurile și sancțiunile aplicate prin hotărâri judecătorești definitive pronunțate până la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I.	Art. 8. - Va avea urmatorul cuprins : Dispozițiile prezentei legi privesc pedepsele, măsurile și sancțiunile aplicate prin hotărâri judecătorești definitive pronunțate până la data publicării acesteia în Monitorul Oficial al României, Partea I.	Amendament însușit de Comisie și adoptat în unanimitate.